

De genade in Jezus Christus

van Sigurd Bratlie

Genade

Als men aan genade denkt, denkt men doorgaans aan vergeving. En omdat wij allemaal gezondigd hebben, hebben we allemaal genade nodig. Daarom hoort iedereen die de zondelast voelt, zo graag over genade spreken.

Maar als we alleen aan vergevende genade denken en dan horen dat er genade genoeg is, dan zijn we niet zo bang voor de zonde. Zo is het met veel mensen en het vergaat hen zoals in Judas :4 staat: "Godelozen, die de genade van onze God in schaamteloosheid veranderen."

Genade betekent niet alleen **vergeving**, maar evengoed **hulp**. Hebr. 4:16. De functie van de genade is niet alleen onze zonde te vergeven, maar ook ons op te voeden zodat we niet zondigen. Titus 2:11. Als we dat zien, verliezen we een bedrieglijke troost: 'Het is niet zo erg om te zondigen, want er is toch wel genade.' Maar we krijgen ware troost: Al zit ik nog zo aan de zonde vast, toch kan ik door genade worden bevrijd en overwinning krijgen.

Een betere hoop, waardoor wij tot God kunnen naderen

Nu redeneren velen als volgt. De wet - de veroordeling - is door Mozes gekomen, maar door Jezus hebben we nu een betere hoop. Hij kwam met genade - vergeving - en God ziet ons nu door Jezus heen alsof wij nooit gezondigd hadden. Mozes kwam met eisen, maar Jezus heeft die weggenomen door de eis van de wet zelf te vervullen, zodat wij dat niet meer hoeven te doen.

Deze gedachtengang is helemaal verkeerd. Een betere hoop houdt natuurlijk in dat we nu verder kunnen komen dan eerst mogelijk was!

De wet is afgekeurd omdat ze in geen enkel opzicht tot volmaaktheid kon leiden. Hebr. 7:19. Dan moet 'een betere hoop' wel betekenen dat we nu wél volmaakt kunnen worden. Daarom kon de apostel schrijven: "Laten wij ons richten op het volkomene." Hebr. 6:1. En Paulus zei dat hij maar één ding deed: jagen naar de volmaaktheid. Fil. 3:12-14. Dat bedacht hij niet zomaar zelf, maar zijn kennis van Christus had hem die hoop gegeven: het kennen van Hem die de zonde had veroordeeld in het vlees en die gedaan had wat de wet niet kon, omdat zij zwak was door het vlees. Met het gevolg dat de eis van de wet nu vervuld kan worden in ons, die naar de Geest wandelen. En niet met de bedoeling dat wij daar onderuit zouden komen. Rom. 8:3-4.

Vol van genade en waarheid

Door het wanbegrip van de genade haalt men de waarheid weg. Maar zo houden we maar een halve Jezus over en dat is dan, zoals Paulus schrijft, "een andere Jezus en een ander evangelie. En dat verdraagt gij zeer wel." 2 Kor. 11:4.

Genade zonder waarheid, daar houden de mensen wel van. Zo'n prediking 'verdragen ze zeer wel'. Er zijn dan ook heel wat predikers die met dit 'andere evangelie' rondtrekken en een 'andere Jezus' verkondigen. En omdat de mensen het zo graag horen, verdienen velen er een goede boterham aan.

Maar wij zijn niet zoals al die mensen die het woord van God verdraaien om er winst uit te slaan. 2 Kor. 2:17. Wij willen ook de waarheid! Voor ons is het geen troost, dat de genade zó groot is dat we - al is de zonde ons de baas - toch wel naar de hemel gaan. Onze troost is, dat de genade zó groot is dat we geen slaaf van de zonde hoeven te zijn. Dat betekent voor ons een hemel op aarde.

Jezus is gekomen vol van genade en waarheid. Dat was zijn heerlijkheid. Joh. 1:14. Als Jezus was gekomen vol van genade, maar zonder waarheid, zou dat te vergelijken zijn met een witgekalkt graf. Dan waren we in onze onwetendheid en zonde gebleven en had de genade ons alleen maar bedekt. Velen vatten het zo op, maar dat brengt geen heerlijkheid. Je wordt er maar een huichelaar van.

Of als Jezus was gekomen vol van waarheid, maar zonder genade, dan hadden we onze toestand te zien gekregen zoals die is, maar dat zou alleen tot veroordeling hebben geleid, omdat we de kracht niet in ons hebben om naar de waarheid te leven. Ook dat zou geen heerlijkheid hebben gebracht.

Maar nu is Jezus gekomen met alles wat wij nodig hebben: "genade en waarheid". Nu kunnen we niet alleen zien wat onze ware toestand is en wat God allemaal van ons wil, maar ook alle hulp krijgen die we nodig hebben om daarnaar te leven. Dan komt er waarachtige heerlijkheid.

Vol van genade en waarheid, er was dus niets wat eraan ontbrak. Daarom kan Hij ook volkomen behouden wie door Hem tot God gaan. Hebr. 7:25. Dit is de betere hoop, waardoor we tot God kunnen naderen.

De wet was een deel van Gods wil, maar Jezus kwam met heel Gods wil, vol van waarheid. Hij heeft de wet niet afgeschaft zoals er zoveel geloven; Hij heeft de wet vervuld.

Dat zien we in de bergrede. "Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: gij zult niet echtbreken." Zo was de wet: die betrof alleen de daad zelf. Hieraan kon men zich in eigen kracht houden, maar het was niet het volmaakte. Dan komt Jezus met de eigenlijke waarheid, het volmaakte, en vervolgt: "Maar Ik zeg u: een ieder die een vrouw aanziet om haar te begeren heeft in zijn hart reeds echtbreuk met haar gepleegd."

Daarmee veroordeelt Hij de zonde in het vlees. Rom. 8:3. Zo wordt de beker niet alleen aan de buitenkant gereinigd, maar ook aan de binnenkant. Zo wordt het volmaakt. Je begeerte kun je niet in eigen kracht overwinnen, daar is kracht van God voor nodig. Daarom kwam Jezus ook met hulp.

Zo gaat Jezus door, de hele bergrede. Hij zegt van zichzelf dat Hij aan armen het evangelie zou brengen. Evangelie is immers hetzelfde als blijde boodschap, beloften. De bergrede is dus evangelie: wat Hij wil doen in ieder die zich met heel zijn hart aan Hem overgeeft. Hij begint de bergrede dan ook met: Zalig de armen van geest, zalig die honger en dorsten naar de gerechtigheid, zalig die treuren enz.

Het is alsof iemand een groot feestmaal met de fijnste gerechten heeft aangericht en dan tegen zijn gasten zegt: Jullie die nu honger hebben, je hebt geluk! Jullie die lang hebben getreurd omdat je niets te eten had, jullie die arm zijn, je hebt geluk! Nu kunnen jullie toetasten. Er is alle vrijheid!

Zo hebben velen in Israël naar een volmaakt leven verlangd. Ze beseften diep in hun hart dat de wet hen nooit ver genoeg kon brengen. Maar nu is Jezus gekomen met het volmaakte. Hij richt voor hen

een feestmaal aan met voedzame gerechten en zegt dan: Zalig die hongeren en dorsten... Nu is het zover, nu zullen jullie verzadigd worden met gerechtigheid, verzadigd met het volmaakte. Nu is er voor ieder die wil, vrijheid om zichzelf te bedienen.

Nu krijgen wij zijn heerlijkheid te zien, een heerlijkheid als van de eniggeborene des Vaders: vol van genade en waarheid.

Waar de zonde groot is, is de genade nog groter

Er zijn er veel die denken: "Ik ben een ellendig mens, ik zondig in gedachten, woorden en daden. Maar waar de zonde groot is, is de genade gelukkig nog groter. Dus er is geen probleem!" Ook hebben veel mensen de gedachtengang die Paulus in Rom. 6:1-2 bestrijdt: "Wat zullen wij dan zeggen? Mogen wij bij de zonde blijven, opdat de genade toeneme? **Volstrekt niet!** Immers, hoe zullen wij die der zonde gestorven zijn daarin nog leven?"

Als het waar was wat deze mensen denken, dan kwam er geen heerlijkheid. Een verstokte dief is onder de wet en zal zich veroordeeld en vervolgd weten. Stel nu dat hij vrij was van de wet en onder de genade kwam, dan kon hij toch stelen zoveel hij wou! Want waar de zonde groot is, is de genade nog veel groter. Hoe meer hij zou stelen, des te meer zou de genade bedekken. Volgen we deze gedachtengang, dan krijgen we iets verschrikkelijks.

Maar wat wordt er dan bedoeld? zegt u. Laten we ons aan het voorbeeld houden. Als de man steelt is hij onder de wet. De wet kan niet meer dan veroordelen en straffen, in het beste geval zó dat hij het nooit weer durft te doen. Maar in dit geval is de zonde extra groot. Stelen is bij hem een ziekte, hij heeft kleptomanie en het zit al generaties lang in de familie. Hoe streng hij ook gestraft wordt, hij kan het stelen niet laten.

Maar waar de zonde groot is, is de genade - de hulp om ervan af te komen - nog veel groter. Neemt hij zijn toevlucht tot Jezus, dan zal hij genade krijgen: kracht uit de hemel, niet alleen om het stelen te laten, maar ook om niet langer te begeren wat van zijn naaste is.

Goed, zegt u, het is duidelijk dat hij moet ophouden met stelen. Je kunt niet stelen en christen zijn tegelijk. Inderdaad, maar het is toch even duidelijk dat we moeten ophouden met roddelen, jaloersheid, heerszucht, humeurigheid, zelfzucht, boosheid enz.

Ja, zegt u, maar we kunnen toch niet volmaakt worden! Deze dingen zitten zo diep. Zeker, maar waar de zonde groot is ofwel diep zit, daar is de genade - de hulp om er af te komen - nog veel groter. Dat die man van het stelen afkwam, was immers niet door eigen kracht gebeurd, maar door de genade die hij van Jezus had ontvangen. En zou die niet toereikend zijn om ook van al die andere dingen af te komen? Of wilt u iets afdoen van de heerlijkheid waarmee Jezus gekomen is?

Mijn genade is u genoeg

Paulus had geweldige openbaringen ontvangen. Opdat hij zich niet te zeer zou verheffen, was hem een doorn in het vlees gegeven. Hij had gebeden of God die wilde wegnemen, maar kreeg als

antwoord: "Mijn genade is u genoeg, want de kracht openbaart zich eerst ten volle in zwakheid." Dan zegt Paulus: "Zeer gaarne zal ik dus in zwakheden nog meer roemen, opdat de kracht van Christus over mij kome." 2 Kor. 12:9.

Hieruit halen veel mensen een ongegronde troost. Ze kennen hun zonden en hun nederlagen. In die zin zijn ze zwak. Ze zeggen: Zelfs Paulus kon nergens anders in roemen dan in zwakheden. Het is maar goed, dat Gods genade genoeg is voor ons.

Zo bezien hoeft u dus niet godvruchtig te leven, want er is toch genade genoeg. Dat is roemen in je zonden. Maar u kunt er zeker van zijn dat Paulus dat niet gedaan heeft. U moet niet denken dat de doorn in het vlees een zonde was waaronder hij gebukt ging. Integendeel! Die zat daar juist opdat hij *niet* zou zondigen: opdat hij zich niet zou verheffen. Het is iets geweest wat Paulus hielp om op zijn plaats te blijven en voortdurend te beseffen dat hij niets was zonder de genade van God.

Maar hij zou ook niets tekort komen, want Gods genade was hem genoeg. De genade diende niet om een godvruchtig leven te vervangen, maar om hem daartoe alle hulp te geven. En er zou niets aan ontbreken, ze zou toereikend zijn. Er was genade genoeg.

En u zet uw nederlagen op één lijn met de zwakheden van Paulus? Hebt u er nooit aan gedacht dat Gods kracht zich ten volle in hem openbaarde, zó dat hij juist sterk was als hij zwak was? U wilt toch niet beweren dat Gods kracht zich ten volle in u openbaart als u een nederlaag lijdt, kwaad wordt bijvoorbeeld? Zo iets is grote onzin. Ook kunt u niet zeggen dat u zwak bent als u kwaad wordt. Integendeel, dan bent u juist sterk en kunnen ze u maar beter uit de weg gaan. Alleen is dat geen kracht van God, maar van het vlees.

Zwak zijn is het tegenovergestelde van hoogmoed. Zwakheid betekent dat je ootmoedig bent en een geringe dunk van jezelf hebt. Dan krijg je genade, kracht van God om je zonden te overwinnen. Daarom moet God ons af en toe dingen geven waardoor we aan onze ellende herinnerd worden en die ons afhankelijk maken van Hem.

Als God ons zegent, ons werk doet slagen en ons misschien wel grote openbaringen geeft, kunnen we makkelijk hoogmoedig worden en denken dat we heel wat zijn. Maar dan weet God ons ook een doorn in het vlees te geven: moeilijke omstandigheden, ziekte, of iets anders wat ons eraan herinnert dat we stof zijn en niets betekenen zonder zijn genade. Dat vormt dan een tegenwicht voor alle zegen, zodat we in weerwil van misschien enorme openbaringen op onze plaats gehouden worden, in het besef van onze zwakheid.

Ach ja, zegt u, we merken het ook maar al te goed dat we tekort schieten! Zeker, maar wat dat betreft had Paulus de belofte gekregen dat er voor hem genade - kracht van God - genoeg zou zijn, ruim voldoende om niet te kort te schieten.

Anders gezegd, er wachtte hem een hele voorraad genade om uit te putten. Als hij zijn zwakheid zou ervaren, zijn eigen kracht en mogelijkheden niet toereikend waren, hoefde hij de moed niet te verliezen. Er zou voor hem een onuitputtelijke voorraad genade gereed liggen, zodat hij zijn taak - het doen van Gods wil in alle opzichten - zou kunnen volbrengen.

Genade om te juister tijd hulp te verkrijgen

Omdat wij een hogepriester hebben die in alle dingen op gelijke wijze als wij is verzocht geweest, kunnen we met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid ontvangen en genade vinden om te juister tijd hulp te verkrijgen. Hebr.4:15-16.

Nu kunnen we de vraag stellen: Wat is de juiste tijd om genade te ontvangen?

Als je gezondigd hebt, zegt u. Dat u dit zegt, komt doordat u een verkeerd idee hebt van genade. Het was immers 'genade om hulp te verkrijgen' en we hebben toch geen hulp nodig om te zondigen?

Nee, zegt u, maar we hebben hulp nodig als we gezondigd hebben! Ja, dat klopt. Maar is dat de juiste tijd? Is de juiste tijd niet: als ik verzocht word, dus vóóordat ik gevallen ben, zodat ik nog hulp kan krijgen om niet te zondigen?

Dat is onmogelijk, zegt u. Maar is er dan niet genoeg genade? Is Jezus' hulp soms niet toereikend?

Laten we een voorbeeld gebruiken. Iemand dreigt langs een steile rots naar beneden te vallen, maar weet zich nog net ergens aan vast te houden. Hij merkt dat hij daar zonder hulp onmogelijk weggomt en schreeuwt om hulp, maar niemand hoort het. Dan redt hij het niet langer en valt. Hij had wel dood kunnen zijn, maar leeft nog. En daar ligt hij met gebroken armen en benen. Nu blijft hij net zo lang om hulp roepen tot er mensen komen. Die helpen hem en brengen hem naar het ziekenhuis waar hij na een langdurig verblijf herstelt.

De vraag is nu: Kreeg hij hulp op het juiste ogenblik? Nee, zegt u, hij had geholpen moeten worden voordat hij naar beneden viel. Precies. En zo is het ook met ons.

Als we verzocht worden, zijn wij net als die man die op het punt stond neer te storten. Ook wij kunnen het in eigen kracht niet volhouden, maar we worden opgewekt om vrijmoedig Gods hulp in te roepen. Dat is het juiste moment. Doen we dat, dan ontvangen we genade om hulp te verkrijgen, zodat we niet vallen. Of denkt u dat Gods genade daartoe niet in staat is? Denkt u niet dat er genade genoeg is?

De fout zit hierin dat de meesten in de verzoeking niet ootmoedig genoeg zijn om hun zwakheid te erkennen en om hulp te roepen. Daarom openbaart Gods kracht zich ook niet ten volle in hen, waardoor ze hadden kunnen standhouden. Ze vallen, en dan liggen ze daar - om ons aan het voorbeeld te houden - met gebroken armen en benen. Dan kunnen ze mooi roemen in hun zwakheden en om hulp roepen! Ze moesten liever hun eigenzinnigheid erkennen, want ze hadden net zo goed dood kunnen vallen.

Velen zijn zo diep in de zonde gevallen dat ze niet meer tot God durven te komen om vergeving te vragen. Anderen hebben, al kregen ze wel vergeving, zichzelf toch een smet op hun leven bezorgd, die niet meer weg kan. Al deze mensen moeten wat korter of langer in het ziekenhuis blijven. D.w.z. als ze niet al te brutaal zijn, duurt het een poosje voordat ze hun vrijmoedigheid en blijdschap in Christus weer hebben teruggevonden.

Waarom kunnen wij met vrijmoedigheid toegaan tot Gods troon en om hulp bidden? Omdat wij een hogepriester hebben die in alles 'op gelijke wijze als wij' - precies zoals wij - verzocht is, maar zonder te vallen. Ondanks beproevingen en verzoeken kwam het niet tot zonde. Hij werd verzocht, doch zonder te zondigen. En niet alleen maar voor zichzelf heeft Hij dit doorstaan, maar om ons te hulp te kunnen komen. Nu weet Hij wat ervoor nodig is om in de verzoeking staande te blijven, Hij kan meevoelen met onze zwakheden. Hij weet ons te geven wat we nodig hebben en ons bovendien hulp te bieden op het juiste moment.

Daarom kunnen we vrijmoedig zijn. We hoeven niet te aarzelen uit vrees dat Hij ons niet zou begrijpen of niet in staat zou zijn om te helpen. Hij is immers zelf staande gebleven en daardoor kan Hij ook ons helpen om staande te blijven ofwel Hem na te volgen, die nooit zonde gedaan heeft.

Over mensen die onder de genade zijn, heerst de zonde niet. Nu kunnen we Rom. 6:14-15 begrijpen: "Immers de zonde zal over u geen heerschappij voeren, want gij zijt niet onder de wet, maar onder de genade."

Dat mensen die onder de wet zijn zondigen, is niet iets vreemds: zij beschikken alleen over hun eigen kracht. Maar zondigen als je onder de genade bent, dat is raar. In dat geval staat al Gods kracht ons immers ter beschikking! Zie 2 Petr. 1:3.

Eigen gerechtigheid

"En in Hem moge blijken niet een eigen gerechtigheid, uit de wet, te bezitten, maar de gerechtigheid door het geloof in Christus, welke uit God is op den grond van het geloof." Fil. 3:9.

Velen vatten dit zo op: Mijn gerechtigheid is louter zonde en ellende, dus daar heb ik niets aan. Maar ik geloof in Jezus. Hij heeft voor mij rechtvaardig geleefd en is voor mij gestorven. En nu wordt zijn gerechtigheid mij toegerekend, al ben ik nog zo zondig en al zijn mijn werken nog zo slecht. Daarom moet u niet op mij zien, maar op Jezus.

Dat klinkt wel mooi, maar er zit een verkeerde geest in. En naar de letter klopt het ook niet, want Paulus zegt: "Wordt mijn navolgers, gelijk ook ik Christus navolg." 1 Kor. 11:1 en 4:16. Fil. 3:17 en 4:9.

De gerechtigheid uit de wet is 'eigen gerechtigheid', omdat die er komt door eigen kracht. De wet kon immers geen hulp bieden, alleen richting geven. Paulus was een zeer ijverig man en had het in zijn 'eigen gerechtigheid' ver gebracht. Maar de wet kon in geen enkel opzicht tot volmaaktheid leiden. Zo merkte hij dat de gerechtigheid uit de wet niet toereikend was.

Maar nu had hij Christus leren kennen: de genade die de mensen gegeven is in Hem. Nu erkende hij zijn zwakheid en hij begon op Christus te vertrouwen, op de genade, de opstandingskracht die Hij ons geven kan. Die was wel toereikend, dat wist hij. Die kon hem tot volmaakte gerechtigheid leiden.

Verderop lezen we dat hij geen andere interesse meer had dan jagen naar het volmaakte. Al het andere achtte hij schade. Alle winst naar het vlees was vuilnis, vergeleken bij het behalen van de zegeprijs.

Zo liep hij in de renbaan, en ons vermaant hij op hem te letten en hem na te volgen. Dat kunnen we dan ook gerust doen, want hij liep niet maar in den blinde en was geen vuistvechter die zo maar in de lucht slaat. 1 Kor. 9:26. Hij wist immers op wie hij vertrouwde.

Gerechtigheid des geloofs

“Doch bij de wet gaat het niet om geloof, maar: wie dat doet, zal daardoor leven.” Gal. 3:12. Maar we weten dat niemand rechtvaardig gemaakt wordt door werken der wet. Hiervoor zijn geloofswerken nodig. Maar daar komen we niet aan toe voordat we het vertrouwen in onszelf verloren hebben. En dan verkrijgen wij het beloofde.

Daarom gebruikt Paulus Abraham als voorbeeld. Wij weten dat Abraham Isaäk niet kreeg zolang hij bij zichzelf of bij Sara nog iets zag om op te vertrouwen. Hij moest wachten totdat hun lichaam verstorven was. Toen waren ze zo zwak geworden dat Gods kracht zich ten volle in hen kon openbaren. Toen verkregen zij het beloofde en wel door het geloof. Zijn geloof werd hem tot gerechtigheid gerekend.

Zie je nu wel, zegt u, zo rechtvaardig was Abraham dus ook niet, het werd hem alleen maar toegerekend. Als u zo spreekt, bedoelt u dan dat Abraham het er maar voor houden moest dat hij Isaäk al had, zonder hem te hebben gekregen? Heeft Abraham dat gedaan?

Tot op zekere hoogte wel, want toen God hem de belofte gegeven had, geloofde hij, maar hij had Isaäk nog niet. Gen. 15:1-6. Hij wist echter dat dit alleen maar een kwestie van tijd was. En dat hij hem inderdaad gekregen heeft, bewijst dat hij geloofd had.

We zien dus dat de toegerekende gerechtigheid geen alsof-gerechtigheid was; het zou bij hem ook echt in vervulling gaan. Daarom is Isaäk de zoon der belofte, die hij door het geloof ook werkelijk gekregen heeft toen hij geen vertrouwen meer had in zichzelf of in Sara. Dat is 'het geloof van Abraham', en allen die het geloof van Abraham hebben, zijn kinderen van Abraham en erfgenamen der belofte.

Door Jezus hebben wij de beloften gekregen. Hij zal ons recht verschaffen tegenover onze tegenpartij, de duivel. Hij zal ons verzadigen met gerechtigheid - met de bergrede.

Onmogelijk, zegt u, denkend aan uw eigen onmacht en ellende. Was het voor Abraham dan niet even onmogelijk? Maar hij geloofde God en dat werd hem tot gerechtigheid gerekend.

Ja, er zit ook niet anders op dan dat het me wordt toegerekend, zegt u.

Zonder dat het bij u in vervulling gaat? Bedoelt u het zo? Zonder dat de bergrede werkelijk praktisch wordt in uw leven? In dat geval hebt u niet het geloof van Abraham, want bij hem ging de belofte wel degelijk in vervulling.

De meesten zien echter op zichzelf en worden dan zwak in het geloof. Hij gaf God de eer. Zo kan het bij u ook gaan. Als u het vertrouwen in uzelf verliest, maar gelooft dat Hij bij machte is om wat Hij beloofd heeft ook te volbrengen, dan zal uw geloof u tot gerechtigheid worden gerekend. U zult de

heerlijkheid Gods zien! Dan is het alleen maar een kwestie van tijd dat het bij u ook echt in vervulling gaat.

Wat je in eigen kracht tot stand kunt brengen, is in het beste geval een Ismaël. Dat soort liefde, barmhartigheid en goedheid heeft niet veel te betekenen. Maar wat je door geloof verkrijgt, is door en door echt. Dat is goddelijke natuur. 2 Petr. 1:4.

Vrij van de wet

“Maar thans zijn wij bevrijd van de wet, dood voor wat ons gevangen hield, zodat wij dienen in de nieuwe staat des Geestes en niet in de oude staat der letter.” Rom. 7:6. “Die zelf onze zonden in zijn lichaam op het hout gebracht heeft, opdat wij aan onze zonden zouden afsterven en voor de gerechtigheid zouden leven; en door zijn striemen zijt gij genezen.” 1 Petr. 2:24.

Je kunt op twee manieren vrij worden van de wet. De ene manier is dat de wet wordt afgeschaft. En velen denken dat Jezus dat gedaan heeft en dat wij op die manier van de wet zijn bevrijd. Maar uit al het voorgaande blijkt duidelijk dat dit niet klopt. De andere manier is dat wij de wet vervullen. Rom. 8:4.

We nemen opnieuw het voorbeeld van de dief. Zijn wens is dat hij van de wet op het stelen wordt bevrijd. Op grond van deze wet wordt hij n.l. bestraft en voelt hij zich veroordeeld. Zou men de wet op het stelen afschaffen, dan zou hij zich vrij en gelukkig voelen. Precies zo zijn veel mensen blij dat ze vrij zijn van de wet.

Maar de dief houdt niet op met stelen, en de meesten houden ook niet op met kwaad worden en roddelen, met hebzucht en heerszucht, bezorgdheid, ijdelheid enz. Als ze evengoed blij kunnen zijn, blijkt daar wel uit dat zij een slechte gezindheid hebben.

In de tekst staat: “Maar thans zijn wij bevrijd van de wet, dood voor wat ons gevangen hield.” De zucht tot stelen, kleptomanie, houdt de dief gevangen. Door af te sterven aan wat hem gevangen houdt - dus door met stelen op te houden - wordt hij van de wet bevrijd. Dan heeft hij van de wet geen last meer. Integendeel, nu is de wet zijn vriend geworden, een eer voor zijn leven! Nu kan hij pas werkelijk blij zijn.

Iemand met een goede gezindheid kan alleen maar blij zijn als de zonde voorgoed verdwijnt. En alleen mensen met zo'n gezindheid voldoen aan de voorwaarden om Gods woord goed te kunnen begrijpen, terwijl de anderen het tot hun eigen verderf verdraaien.

Jezus is dus niet alleen gestorven opdat wij vergeving van zonden zouden hebben, maar er staat: “opdat wij aan onze zonden zouden afsterven en voor de gerechtigheid zouden leven.” “Wat zijn dood betreft, is Hij voor de zonde eens voor altijd gestorven; wat zijn leven betreft, leeft Hij voor God. Zo moet het ook voor u vaststaan, dat gij wel dood zijt voor de zonde, maar levend voor God in Christus Jezus.” Rom. 6:10-11.

De dood over de zonde wordt de dood van Christus genoemd. Want Hij was het, die daarmee kwam. Paulus zegt dat hij te allen tijde het sterven van Jezus in het lichaam omdroeg, opdat ook het leven van Jezus zich in zijn lichaam zou openbaren. 2 Kor. 4:10-11.

In plaats van zoals vroeger alles op alles te zetten om de wet te houden, gaf Paulus zich nu met zijn zelfvertrouwen, zijn eer, heerszucht, hebzucht, zijn boosheid en bezorgdheid enz. over in de dood van Christus, opdat het tegenovergestelde, het leven van Jezus, in zijn sterfelijk vlees openbaar zou worden. Dit deed hij voortdurend, omdat hij door het licht van de Heilige Geest steeds meer van zichzelf ontdekte. Hij stierf af aan de zonde en leefde voor de gerechtigheid. Zo werd hij vrij van de wet.

De bevrijding die ons deel wordt door de dood, betekent volmaakte vrijheid. We krijgen geen slavenleven. Maar alles op alles te moeten zetten om op vleselijke wijze de wet te volbrengen, dat is slavernij.

“Het is duidelijk wat de werken van het vlees zijn: hoererij, onreinheid, losbandigheid, afgoderij, toverij, veten, twist, afgunst, uitbarstingen van toorn, zelfzucht, tweedracht, partijschappen, nijd, dronkenschap, brasserijen en dergelijke, waarvoor ik u waarschuw, zoals ik u gewaarschuwd heb, dat wie dergelijke dingen **bedrijven**, het Koninkrijk Gods niet zullen beërven.”

Jawel, maar als ik dan om vergeving vraag? zegt u. Dat verandert niets aan het woord van Paulus: “Wie dergelijke dingen **bedrijven**, zullen het Koninkrijk Gods niet beërven.” Bidt u om vergeving, dan moet u ook met die zonden ophouden.

Ja maar, dat kan ik helemaal niet, zegt u. Inderdaad, maar daarom moet u geloof hebben in Jezus! En als u dit evangelie gehoord hebt van Jezus, die gekomen is “vol van genade en waarheid”, zult u zich nooit kunnen verontschuldigen, wie u ook bent.

“Maar de vrucht van de Geest is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing. Tegen zulke mensen is de wet niet.” Gal. 5:19-23. Zulke mensen zijn dus vrij van de wet en we begrijpen wel: dit is de goede manier van vrij zijn.

Ik, de grootste van alle zondaars

“Dit is een getrouw woord en alle aanneming waard, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaren te behouden, onder welke ik de grootste ben.” 1 Tim. 1:15-16.

Dit is een zeer welkome tekst voor ieder die de genade van God wil verdraaien. Die zegt dan: Als Paulus zichzelf al de grootste van alle zondaars noemt, dan kun je toch niet verwachten dat ik beter ben! Heel wat predikers en evangelisten steunen hen in die gedachte en komen geregeld aandragen met de welbekende uitspraak die men graag citeert: “Toen Paulus zijn arbeid begon zei hij: *Ik ben de geringste van de apostelen* (1 Kor. 15:9), na een tijd met God geleefd te hebben zegt hij: *Mij, verreweg de geringste van alle heiligen* (Ef. 3:8), en kort voor het einde van zijn leven is het: *Ik, de grootste van alle zondaars.*” Vervolgens trekken ze de conclusie: “Met Paulus ging het bergafwaarts en zo is het met ons ook, het is maar goed dat we genade krijgen.”

Alle oprechte mensen zullen doorhebben dat dit een bedrieglijke troost is, die zowel met de geest als met de letter van de Schrift niet klopt.

Laten we eens luisteren naar wat Paulus aan het eind van zijn leven zegt: “Want wat mij aangaat, reeds word ik als plengoffer geofferd en het tijdstip van mijn verscheiden staat voor de deur. Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb mijn loop ten einde gebracht, ik heb het geloof behouden; voorts ligt voor mij gereed de krans der rechtvaardigheid, welke te dien dage de rechtvaardige rechter mij zal geven, doch niet alleen mij, maar ook allen, die zijn verschijning hebben liefgehad.” 2 Tim. 4:6-8.

Dit is nog eens iets anders dan “ik ben de grootste van alle zondaars.” Paulus zei zelf dat het ogenblik van zijn sterven voor de deur stond. Hij wist toen dat de krans der rechtvaardigheid voor hem gereed lag. Die zou hij niet krijgen omdat God zo genadig was hem zijn zonden niet toe te rekenen, maar de **rechtvaardige rechter** zou hem die geven omdat hij de goede strijd had gestreden en zijn loop ten einde had gebracht.

Ja maar, zegt u, je kunt die woorden dat hij de grootste van alle zondaars was, toch niet zomaar schrappen?! Nee, die willen we niet schrappen, maar alleen lezen in verband met wat ervoor staat: “Hoewel ik **vroeger** een godslasteraar en een vervolger en een geweldenaar was.” 1 Tim. 1:13. “Niet waard een apostel te heten, omdat ik de gemeente Gods vervolgd **heb**.” 1 Kor. 15:9. Hieraan zien we waarom hij zich de grootste van alle zondaars noemde.

Dan zeggen ze: Maar hij schrijft toch: “**ben**” en niet “**was**” of “**ben geweest**”. Daarmee menen ze dan bewezen te hebben dat Paulus de grootste van alle zondaars was toen hij de brief aan Timoteüs schreef. Hij zou dus een groter zondaar zijn dan Timoteüs, die hij vermaant.

Het is duidelijk dat dit nergens op slaat. Laten we het nog eens in z'n verband lezen: “Dit is een getrouw woord en alle aanneming waard, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om **zondaren** te behouden, onder welke ik de grootste ben.”

Hier zien we dat hij de grootste was van de zondaars voor wie Jezus in de wereld gekomen is. Hij zegt hoe hij en de andere zondaars waren toen Jezus kwam om hen te behouden, en niet hoe ze waren toen ze al een tijdlang met Jezus hadden geleefd.

Verder zegt hij: “Maar hiertoe is mij ontferming bewezen, dat Christus Jezus in de eerste plaats in mij zijn ganse lankmoedigheid zou bewijzen tot een voorbeeld voor hen die later op Hem zouden vertrouwen ten eeuwigen leven.”

Hij **bleef** dus niet de grootste van alle zondaars, maar werd juist een voorbeeld van godsvrucht en daartoe vermaant hij ook Timoteüs. Daarom kon Paulus zeggen dat het een betrouwbaar woord is dat Jezus gekomen is om zondaars te behouden. Het was niet maar een mooie uitdrukking, maar werkelijkheid. Dat kunnen we zien aan de verandering die zich in hem heeft voltrokken.

Als er over een heilig leven gesproken wordt, komt men ook vaak met de tegenwerping: Ja, zo was het bij Paulus, maar bij ons kan dat niet.

Door te zeggen dat hij de allergrootste zondaar is geweest, veegt Paulus alle tegenwerpingen van de tafel. Als Jezus in hem zo'n groot werk kon doen, dan kan Hij dat ook in ieder ander. Of heeft het

evangelie zijn kracht soms verloren? Was het niet een werk van Gods genade? En zou zijn genade dan niet genoeg zijn voor ons, om ook ons te verlossen net als Paulus? Wie wil come, en neme het water des levens om niet. Het hangt er maar van af of wij willen.

Vergeefse genade

“Maar als medewerkers Gods vermanen wij u ook de genade Gods niet tevergeefs te ontvangen.” 2 Kor. 6:1. Wie de werken van het vlees doet, heeft de genade Gods tevergeefs ontvangen. Gal. 5:19-21.

“Want de genade Gods is verschenen, verlossing brengend voor alle mensen, om ons op te voeden, zodat wij de goddeloosheid en wereldse begeerten verzakende, bezadigd, rechtvaardig en godvruchtig in deze wereld leven.” Titus 2:11.

Als het niet tot overwinning van de zonde komt, ontvangen we de genade Gods tevergeefs. “Want de grond, die de regen welke er telkens op valt indrinkt en gewas voortbrengt, geschikt voor hen terwille van wie hij ook bewerkt wordt, ontvangt zegen van God; doch als hij dorens en distels voortbrengt, is hij ondeugdelijk en niet ver van de vervloeking die uitloopt op verbranding.” Hebr. 6:7-8. Dat geldt ook voor ons, als wij Gods genade en zegen op alle mogelijke manieren ontvangen, maar desondanks boosheid, afgunst, leugen e.d. voortbrengen. Dan is de genade voor niets geweest.

“Maar door de genade Gods ben ik wat ik ben, en zijn genade aan mij is niet vergeefs geweest, want ik heb meer gearbeid dan zij allen, doch niet ik maar de genade Gods die met mij is.” 1 Kor. 15:10.

We zien dus dat de genade tot arbeid, tot uitwerken van het goede leidt. De genade aanvaarden in plaats van het goede te doen, is hetzelfde als de genade veranderen in schaamteloosheid. Judas :4.

De genade zal heersen

“Opdat, gelijk de zonde als koning heerste door de dood, zo ook de genade zou heersen door de gerechtigheid ten eeuwigen leven door Jezus Christus onze Here.” Rom. 5:21.

De dood is een vrucht van de zonde. De zonde heerst dus door de vrucht van haar werk. We lezen van mensen die dood waren in hun zonden en overtredingen. Ze hebben hun geweten tot zwijgen gebracht en de zonde heerst over hen.

Zo heerst ook de genade door de gerechtigheid. De gerechtigheid is een vrucht van het werk van de genade. Door haar heerst de genade. “Want indien door de val van de ene de dood als koning is gaan heersen door die ene, veel meer zullen zij die de overloed van genade en de gave der gerechtigheid ontvangen, leven en als koningen heersen door de ene, Jezus Christus.” Rom. 5:17.

We zien hoe de kracht van de zonde en de dood werkzaam is, en de mensen lijden eronder. De zondeval is groot. Zo groot zelfs, dat uiterst weinig mensen in een volledig herstel kunnen geloven. Maar zou de gevallen toestand in de eerste Adam groter zijn dan de verlossing in Christus Jezus? Heeft Hij voor zijn sterven niet uitgeroepen: “Het is volbracht”?

Wat was er volbracht? De opheffing uit de gevallen toestand. En nu zullen wij die de overvloed van genade en de gave der gerechtigheid ontvangen hebben, nog **veel meer** leven en heersen over de zonde en de dood!

Als je niet in overwinning van de zonde gelooft, geloof je ook niet dat het werk volbracht is. Je gelooft niet dat de genade in Christus voldoende is. Maar “uit zijn volheid hebben wij allen ontvangen zelfs genade op genade.” Voor de tijd dat we zonder God, onder de macht van de zonde leefden, hebben we vergeving gekregen. Het bewijsstuk dat tegen ons getuigde heeft Hij aan het kruis genageld. Dat is genade. En verder heeft Hij ons kracht gegeven om vanaf nu over de zonde te heersen. Dat is genade op genade.

Volmaakt

Is het echt mogelijk volmaakt te worden? Wat wordt er met volmaaktheid bedoeld?

Van de offers in het oude verbond lezen we, dat ze “niet bij machte waren om hem die God daarmee dient voor zijn besef te volmaken, daar zij met hun spijzen en dranken en onderscheiden wassingen slechts bepalingen voor het vlees zijn, opgelegd tot de tijd zou komen om alles in de rechte orde te brengen.” Hebr. 9:9-10. De oude offers worden hier afgekeurd, omdat ze de mensen niet voor hun besef volmaakt konden maken. Hun zonden werden er alleen maar door in gedachtenis gebracht. Hebr. 10:3.

Maar met Christus is de tijd aangebroken om alles in de rechte orde te brengen. Nu kan ik dus wél voor mijn besef, voor mijn geweten volmaakt worden. Mijn geweten is mijn inzicht in goed en kwaad. Volmaakt zijn is dus alles in de rechte orde brengen overeenkomstig mijn inzicht daarin. Dan worden er niet meer telkens zonden in gedachtenis gebracht.

Jezus noemt ons discipelen of leerlingen. Hij zegt: “Zo zal dus niemand van u, die niet afstand doet van al wat hij heeft, mijn discipel kunnen zijn.” Luc. 14:33.

Een volmaakte leerling is iemand die al zijn eigen plannen en meningen opgeeft en zijn meester gehoorzaamt. Hij moet - net als Jezus bij zijn komst in de wereld - zeggen: “Zie, hier ben ik om uw wil, o God, te doen.” En niet voor iets anders. Dan ben je een volmaakt discipel, maar nog niet voleindigd, zoals de meester. Als Paulus zegt: “Niet dat ik het reeds zou verkregen hebben of reeds volmaakt zou zijn, maar ik jaag ernaar,” dan bedoelt hij: Niet dat ik reeds het einde zou hebben bereikt of al ben zoals mijn meester, maar daar jaag ik naar.

Verderop zegt hij: “Laten wij dan allen die volmaakt zijn, aldus gezind zijn.” Fil. 3:15. Daar zegt hij dat ze volmaakt zijn, n.l. als leerling. Ze hadden alles opgegeven. Niets kon hen ervan weerhouden te beginnen aan wat de meester hen wilde leren. Ze waren alleen op aarde om de wil van hun meester, van Jezus, te doen. Ze hadden alles naar het licht dat ze hadden in de rechte orde gebracht.

Nu zegt Paulus: “Maar hetgeen wij bereikt hebben, in dat spoor dan ook verder!” Dat had hij nooit kunnen zeggen tegen iemand die niet alles had opgegeven en bijvoorbeeld gebonden was door leugen of kwaadsprekerij. Het zou toch vreselijk zijn, als hij dan in hetzelfde spoor verder zou moeten! Maar tegen iemand die voor zijn besef alles in de rechte orde had gebracht, kon hij wel

zeggen: Ga verder in hetzelfde spoor, al naar de meester u licht geeft en u de verschillende dingen laat zien.

Wordt er gesproken over volmaaktheid, dan wordt er bedoeld volmaakt naar het geweten, als discipel. Dat is mogelijk!

Zo gaan wij ernaar jagen het einddoel te bereiken. Jezus zegt dat het voor een discipel niet genoeg is eer hij gelijk is aan zijn meester. Al die tijd moeten we arm van geest, hongerig en dorstig zijn.

Jezus' laatste woorden waren, dat wij alle mensen tot zijn discipelen moesten maken. De mensen zijn er vrij makkelijk toe te bewegen dat ze Jezus om vergeving van zonden vragen. Maar het kost veel moeite en inspanning hen tot discipelen te maken en hen zover te brengen dat ze alles opgeven. Bovendien moesten we hen alles leren **onderhouden** wat Jezus bevolen heeft. Dan is er wat men noemt werk aan de winkel!

De hedendaagse predikers hebben dit al lang opgegeven, zowel wat henzelf als wat de anderen betreft. Zij zijn al heel blij als ze mensen tot een 'beslissing' kunnen brengen en hun namen op de ledenlijst kunnen zetten. Willen ze er ook nog eens tienden bij geven, dan is het helemaal mooi. Maar hen ertoe te brengen alles op te geven, dat is in hun ogen een hopeloze zaak.

Die zogenaamde leden zijn misschien wel bij duizenden te tellen. Maar hoeveel zouden er nog overblijven, als je zou zeggen: Laten **wij** dan allen, die volmaakt **zijn**, aldus gezind zijn?

Nee, als het om een dergelijke verlossing gaat, gelooft men plotseling niet meer in de **genade** in Christus, ondanks het feit dat Jezus ons verzekert: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde."

Maar Gode zij dank, sommigen hebben zijn heerlijkheid gezien, een heerlijkheid als van de eniggeborene des Vaders, vol van genade en waarheid. En uit zijn volheid hebben wij allen ontvangen zelfs **genade op genade.**"

Sigurd Bratlie